

שב"ץ

לומדים תורה ובכף

השב"ץ מופיע באגרי גאולוגי הנאלי, אגרי ישיבת קריה
משנה ובפניסבוק. מאמרים אבוק...

שבת בצהריים
פרשת ויקרא | 214
אחרי שתגמור,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"ץ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

שהביאנו עד הלום

פרקי אבות עם פירוש "חד גדיא" והפסוק: ג, טז
הוא היה אומר: **הכל נתון בערבון**, האדם חופשי בבחירתו. הוא יכול לחטוא, לנתק חפץ או כח חיים מה' ולהעביר לרשותו, אך יש ערבים לאחרים שהמשא העודף יצא מתחת ידיו ויפסיק להגרר בעקבותיו. איכשהו הוא יתגלגל למצב שבו הדבר ישוב לבעליו - האדם יחזיר לה' את השרביט. **ומצודה פרוקה על כל החיים**. גם אם האדם יתחמק מלשוב, עד סוף חייו זה יקרה. ואם לא בגלגול הנוכחי, אז בקדנציה הבאה.
הקנות פתוחה, ניתן לגנוב ממנה, ולא נעצרים על ידי אף שומר בפתח. **והקנות מקיף**, לא גובה מיד את חובו, אלא מאפשר למי שנכשל לבוא אחר כך, לשוב מרצונו ולהשיב מה שלקח. **והפנקס פתוח**, **והיד כותבת**, הכל רשום. **וכל הרוצה ללוות יבוא וילקח**, החוטא חושב שהוא גונב מה', לוקח דברים לעצמו לצמיתות, אך באמת הוא 'לווה'. הדבר שהושג שלא כדין ישוב לרשות גבוה, ובינתיים הוא רק ממתין אצלו כהלוואה המחכה לזמן מסוים. בהגיע הזמן - **והנבאים מחזירים תדיר בכל יום**, שליחים נאמנים נשלחים לאדם, מפרידים ממנו את זוהמת החטא שדבקה בו, ומשיבים את הדבר שנטל לבעליו, **ונפקיען השליחים מן האדם מדעתו ושללא מדעתו**, בין אם מודע שצער מה', לכפר עליו, ובין אם לא מודע. **ויש להם על מה שישמכנו**, כל טיפת צער שהם גורמים, מחושבת. אם לא צריך, לא מענישים. **והדין דין אמת**, האל הנאמן לא מעוות דין. ולמה האל הנאמן מתנהג עם בריותיו במידת הדין הזה? כי **והכל מתקן לשקועה**. האב הרחמן רוצה להביא את כל בניו לתענוג השלם בעולם הבא, שיוכלו להכנס לשם ולהתענג עליו בנינוחות, עם בגדים נקיים נקיים.

זשמור וזעשיות

תארו לעצמכם ששתיים בערב פורים עד דלא ידעתם בין יין לבן ליון אדום, והתעוררתם בבוקר אחרי קריאת מגילה. **אז מה עושים?** אין מצוה להשתכר בליל פורים. אדם שהשתכר בלילה והפסיד קריאת מגילה בשחרית - יקרא ביחיד בברכה, ויש מחמירים שלכתחילה יחפש מניין. אם כמה אנשים (פחות ממניין) פספסו את הקריאה בציבור ורק אחד מהם יודע לקרוא בטעמים, יקרא הוא לכולם. נשים חייבות לשמוע מגילה, וטוב שתשמענה בבית הכנסת. לרוב הפוסקים אשה יכולה להוציא יד"ח נשים אחרות, אך כדי לצאת יד"ח לכל השיטות עדיף שאיש יקרא להן. המנהג הרווח שהקורא לנשים מברך, ויש נוהגים שאחת הנשים תברך. אם יש עשר נשים, מברכים גם בסוף הקריאה. לבן איש חי לא מברכים על קריאה לנשים. אם שמע את רוב הקריאה, ופספס מעט ממנה - ישלים (בשקט) את החסר מתוך המגילה שבידו, ואם תוך כדי שהשלים, הקורא התקדם בקריאה, ימשיך לקרוא ברצף עד שיגיע לבעל הקורא (ועד ההמן הקרוב...).

חיונינו של שב"ץ

רוקדים פורים

השיר הפא פיה טרנס. המלחל הפטרק ברלח. כולם נקאו ידניים זה מזה והגחילו אקפולו כל אחד אבד. אני לא מכיר ככה אל פישלבה של. חבר שלי, שנה מליו, נישל אליו והזיף לי בירה אפנה. הן הראש שלו הוגה כיפה חצי גרול. סירבתי לגמרי בצורה נחמדה. "מה קרה אכילה שלך?" שאלתי אלה. "פורים", הוא חנה, והסלק. חבר בא וביקש ארקוד איגי ביחד, במלחל של שנייה. ארלח קצת הגביילטי ממה שלשלבטי שילשבו חלי, אלה פורים! מורידים מסכים! פסכמגי. ממש שמחגי. גם הוא. השאר לא שמו לב. או שנפנו ארלאל אלה. ואם בכל זאת פיה מי שלא ראפ אל זה בליין טאפ - אני לא שמגי לב. אחרי הריקוד הזה אלה חבר הך. נארגתי אבד. הגחלתי לחלום, וניסיתי אפיזכר אם גם בשנה שלחברה הפקדפה הוגה כזאל בטוח שלא. אם היא הוגה ככה, לא הייתי מלחל. כמלחל פכל מסביב שידר מסביב מלחל. שאלתי אל חלמי איפה הדוסים של פישלבה. יש לא אחד ולא שניים כאלה. כנראה מפאזרים ומפאזרים, נאבדים. הגחלנו אצל אל מחדר האוכל הצבאני, ואל הקריין

הכריז במקומו: "כולם אצלם אקפול אל פני פרימיים!". המלחלבה הגחלפה אילאל שלדריים" שמח והגלמידים נדחפו כלפי פיזיאל. אני איהם. הגלמידים פרימו אל פרימיים חל כסאל ושוני לביזיסטים פרימו אל פרימיים שלפם חל הכפשיים ורקדו איהם באמצח. כל כיפה רקדפה חל פרימי שלם. אחרי דקה פרימיים משכו אל הגלמידים שלפם אלהאחד מלחל חנק באמצח. כל פישלבה רקדפה ביחד במלחל אחד. לאחר חלד כמה שירי פורים פרימי של פלמיניא אקח אל המיקרופון ודיבר חל פורים. הוא גיאר חל פורים אצלו פרה שלו, שפיהג שלם שמחה גדולה, אלה לא מוחלנה. הוא דיבר חלד חל פורים, ואמר שזה חל של פסר גבולאל - שמחה פורצת גבולאל שליוויים, חיצוניים, ופרכאל מוחלפול - פורצת גבולאל פנימיים טאבים. אחר כך המליכו פשירים. הגלמידים הכניסו אל פרימיים ארקוד במלחל פנימי. המלחל רקד ריקוד חלד, יפה. כולם סביבו הגחלו. המלחלבה פלגהקפה אקפול, ושמלחל אל חלמי: "שלוש יקדם צלה ושמחה, בראלאל יחד גכל מרדכי... חלמי חלמיים. פרחליים הגלמל מלחל. שב"ץ שלום, שמריהו.

קורא קבוע

הוא אחד תחומי העניין המרכזיים בבית המקדש, הוא נוגע בנקודות העומק הגבוהות יותר שלנו, והוא מרים את כל המציאות למעלה. נגיעה קטנה בעולם הקרבות.

בפרשה ה' מצווה אותנו על הקרבות. במבט פיזי, מדובר בבשר, דם, לכלוך ועוד כמה מרכיבים של משהו לא ממש מלבב, לא כל כך מושך ולא כל כך מובן. משהו שבגלל שהוא לא מובן, הוא לא כל כך מושך ולא כל כך מלבב. כמו הרבה עניינים בתורה.

כדי להבין את עולם הקרבות צריך ללמוד עליו. ננסה לגעת בו מעט, בעקבות מה שגילו לנו רבותינו (ראב"ע, רמב"ן, רבנו בחיי ועוד):

אדם שלם מורכב מגוף ומנשמה. הגוף גלוי לעיניים, והנשמה היא רוחניות שנותנת בו חיים, מקיימת אותו מבפנים, משתוקקת בבערה פנימית לשוב ולדבוק בה' ומניעה את הגוף לעשות זאת בפועל.

כמו באדם, כך בעולם. רבש"ע ברא עולם וגנז בו את אורו, נתן בו נשמה משתוקקת לשוב ולהדבק בה'. לדומם, לצומח ולחי אין יכולת בחירה. הם לא יכולים לשוב בעצמם לה'. אנחנו היינו מרימים את הכל לבורא.

הקרבות והמנחות שהיינו מקריבים על מזבח האדמה היו מעוררים ומגלים את הרוחניות הגנוזה בעולם ומקשרים אותה למעלה. הקרבן קירב בין אור ה' שבבריאה לבין רבנו של עולם. הוא היה מאחד אותם.

הקרבן קירב גם בין מידת הדין למידת הרחמים. כתוצאה מהתרוממות המקריב והעולם, היה מגיע שירד שפע לא רק לפי הרחמים, אלא גם על פי הדין. לאחר שהאדם העלה קרבן מלמטה למעלה, ירד שפע מלמעלה למטה. שמים וארץ התחברו.

אדם שנכשל מסתובב עם מועקה. הוא רוצה לכפר על חטאו לה', לשוב לקשר נקי עם רבש"ע, אך לא תמיד יודע כיצד. בבית המקדש, המקום בו ה' השרה את שכינתו בתוכנו, היתה דרך. האדם היה משקיע כסף, זמן וכוחות גוף ונפש, מביא קרבן, ומתכפר.

פעולות האדם מתחלקות לשלושה חלקים: מעשה פיזי, מחשבה פנימית ודיבור הנמצא בין שניהם. בקרבן היתה עשייה פיזית, וידוי בפה ומחשבה פנימית של המקריב. להקריב את עצמו ה' לא רצה, אז הוא היה מקריב בהמה, ומקריב בכך לה' את החלק הנמוך, הבהמי, שבתוכו, שממנו הגיע לחטא.

כיום אנחנו חסרים מקרבות. אבל יש בידינו שני דברים: דיבורי התפילה (שכנגד הקרבן), והרצון הפנימי שישונו הקרבות במהרה. והרצון הזה, והחשיבה עליו, פועלים. כך נזכה, בעזרת ה', לשוב ולהקריב קרבות בפועל ממש, ובמעשה הפיזי הפשוט שלנו, להעלות את העולם המעשי שסביבנו ולקשר אותו יותר למקורו, לבורא העולם.

חבר שלי כל פורים עושה סיבוב בבסיסי צה"ל באזור שלו לקרוא להם מגילה. בלילה וביום. סיבוב ארוך הוא עושה, אחרי הקריאה בלילה הוא חוזר הביתה באזור חצות.

הוא עובד בזה:

בהתנדבות. פשוט בן אדם צדיק.

זה לא גומר אותו:

אתה צריך לראות אותו מדבר על זה. זה נותן לו חיים. "אני זוכה לזכות את החיילים הקדושים שלנו בקריאה", הוא אומר.

אבל זה ממש השקעה גדולה... לא קשה לו:

אתה צודק שזה מאמץ וטירחה, אבל כולנו מוכנים לטרוח בשביל משהו חשוב לנו ושנאחנו רוצים אותו. לשחק כדורגל זה לא מאמץ? לרוץ הלוד ושוב, לנסות לחטוף ליריב את הכדור ולרדת להגנה לפני שתחטפו גול... גם להכין ארוחת ערב מושקעת לשבת זו השקעה, אבל כיף להשקיע אותה. הקושי הוא להשקיע במשהו שלא באמת מתאים לנו, או שדורש ממנו יותר מדי, או במשהו שאנחנו לא רוצים אותו, או שהתוצאה לא מספיק משמעותית בשבילנו כדי שבמהלך העבודה נתרכז במחשבה עליה ולא בקושי.

הוא כאילו עושה את זה בשמחה כי התוצאה חשובה לו:

לעבוד על טהרת הלב זו השקעה. לעשות מעשים טובים בלי שום מטרה אישית, אלא רק לשם ה' - זה לא קל. לאדם יש נטיה לעבוד כדי לקבל מכך משהו. לפעול למען מישהו אחר למשל, לא כל כך קל לו.

מי שעובד לשם שמים לא מקבל מזה משהו בסוף:

בטח שהוא מקבל מזה. ולא רק בסוף - באותה שניה. את המעלה הכי עליונה הוא מקבל. יצור נברא שלא נשאר רק ברמת הרצון לקבל אלא מתעלה למעבר מזה ומתדמה לה' בהעניקה למען ההטבה שבכך - בשביל זה נוצרה הבריאה.

אמרת "לפעול למען מישהו אחר זה לא קל". ה' הוא כאילו מישוהו אחר:

בתפיסה הראשונה, כן. בהתחלה כולנו תופסים את ה' כמלך שנמצא אי שם בשמים, וכולנו כאן עובדים למענו. אבל ברוך ה' שהאמת קצת שונה. אנחנו לא עובדים בשביל מישהו חיצוני לנו. המקום הכי הכי פנימי בנו קשור בקשר בל ינתק לה'. הרצון העליון והנשגב ביותר שלנו הוא לעשות טוב לעולם, ומאיפה זה מגיע? מהרצון של ה'! זה מה שהוא רוצה. אחרי שמבינים שרצון ה' זה רצוננו, ורק היצר נדחק פנימה ומנסה למשוך אותנו לנישה אגואיסטית ומצומצמת בשם "הזכות לפרטיות עצמית", שמחים לעבוד לשם שמים. אין תענוג גדול מזה.

שעת סיפור

במלחמת ששת הימים, בשכונת בית ישראל בירושלים, רבני ותלמידי ישיבת מיר התכנסו במקלט יחד עם אנשי השכונה. היושבים במקלט אמרו תהלים והתפללו. ליד ר' חיים שמאלביץ זצ"ל ישבה אשה שבעלה מירר את חייה במשך עשר שנים, ואחר כך, כשהחליט להפריד ממנה, עזב אותה בלי גט והשאיר אותה עגונה. שמע ר' חיים את אותה אשה אומרת: "רבש"ע, אתה יודע כמה מרורים בעלי האכיל אותי, אתה יודע כמה סבלתי. רבש"ע, אני סולחת לו. אנא, כמו שסלחתי, סלח לנו והצל אותנו". לאחר שהמלחמה הסתיימה סיפר זאת ר' חיים לתלמידיו בשיחתו השבועית, ואמר: "התפילות שלכם הרקיעו שחקים. אבל מה שהציל אותנו, זו סליחתה של אותה אשה".

המשב"צת:

כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.

עיצוב גרפי:

עיסוד - סטודיו לעיצוב גרפי.

איורים: אריאל חצרוני.

תודה לצבאי סקולניק.

falmarooo@gmail.com

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלוימוס ז"ל

לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל

לע"נ קדושי מרכז הי"ד

לע"נ ר' בנימין בן ג'האאר ז"ל

ככל שהמטרות יותר בהירות -
הדרכים אליהן יותר מוארות.
(הרב חן חלמיש שליט"א)

מוצאי שב"צ

